

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Освітня програма	14500 Готельно-ресторанна справа
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	14500
Назва ОП	Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Капліна Тетяна Вікторівна, Пелехович Володимир Вікторович, Бойко Маргарита Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.06.2020 р. – 11.06.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://tnu.edu.ua/akreditacia>

Програма візиту експертної групи <http://www.tnu.edu.ua/sites/default/files/normativbasa/programa-vizitu-pdf.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма “Готельно-ресторанна справа”, що реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В.І.Вернадського акредитується вперше. Цілі ОП відповідають Статуту університету, а саме п.2 “Концепція освітньої діяльності”. Орієнтованість освітньої програми – прикладна. Основний фокус ОП - сервісна й організаційно-технологічна діяльність підприємств для задоволення їх економічних та соціальних інтересів. Стейкхолдери беруть участь в розробленні ОП та її освітніх компонентів, висловлюють прагнення до співпраці з ТНУ. Експертна група відмічає, що суб'єкти реалізації ОП демонструють активний пошук шляхів її розвитку та вдосконалення з урахуванням кращих світових та вітчизняних практик у сфері готельного та ресторанного бізнесу. У здобувачів вищої освіти є можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Практична підготовка здобувачів здійснюється на відповідних до змісту освітньої програми базах практики, що сприяє подальшому працевлаштуванню випускників. В університеті створено рівні та прозорі умови вступу, навчання. Освітня програма відповідає принципу «академічної свободи». В університеті сформовано зрозумілі та прозорі процедури дотримання академічної доброчесності, що закріплено у відповідних нормативних документах, і яких дотримуються в освітньому процесі його учасники. На сайті ЗВО розміщено кодекс академічної доброчесності. Представлені ЕГ фотоматеріали щодо матеріально-технічного забезпечення у цілому задовольняє потреби для реалізації освітньої програми. Здобувачі вищої освіти та професорсько-викладацький склад мають доступ до матеріально-технічних, інформаційних ресурсів необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. В університеті відсутня дискримінація за будь-якою ознакою. Реалізація освітньої програми забезпечується сформованою в університеті внутрішньою культурою якості освіти, є прозорим і регламентованим освітнім процесом.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП відповідають концепції освітньої діяльності ТНУ. ЗВО виконує суспільну місію, діяльність є прозорою та публічною. Визначено зрозумілі процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є сформовані й розвинені комунікації між учасниками. Положення легкодоступні для тих, чії права та обов'язки вони регламентують. Гарант ОП залучив коло мотивованих та активних стейкхолдерів, які залучені до освітнього процесу та удосконалення ОП. Обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. ОП орієнтовано на вільний вибір здобувачами вибіркових дисциплін. У ТНУ імені В.І.Вернадського правила доступу до ОП та визнання результатів навчання реалізується. Викладачі і здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до матеріально-технічної та інформаційної бази університету. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Враховуються рекомендації як зовнішніх, так і внутрішніх стейкхолдерів щодо удосконалення ОП. У ТНУ імені В.І.Вернадського сформовано середовище дотримання принципів академічної доброчесності. Органи студентського самоврядування залучаються до перегляду та вдосконалення ОП, а також є активною рушійною силою освітнього та культурно-виховного процесів. Позитивними практиками є наявність студентської директорії та студентського парламенту, які вирішують нагальні питання студентства. Керівництво університету, інституту, кафедри, гарант ОП чітко усвідомлюють слабкі сторони програми та наполегливо працюють над їх усунення. В освітньому процесі принципи демократизму, свободи слова та академічної свободи дотримано. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти soft skills, що відповідають заявленим цілям. ТНУ співпрацює з центром академічної етики "Етос". Освітнє середовище у цілому безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, організація навчання задовольняє їхні освітні потреби та інтереси. Позитивними практиками щодо дотримання принципів академічної доброчесності, також наявність системи Unichек. ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Позитивним досвідом є Chatbot на платформі Telegram (@trust_tnu_bot), який моделює оперативне спілкування зі студентами, наявність соціальні мережі для оперативного інформування і спілкування із зацікавленими сторонами (Youtube канал Університет, Інстаграм Університету, Інстаграм ННІ УЕіП, Телеграм канал Університету. У ЗВО створено центр медіації за результатами отримання гранту від Американської Ради. Позитивним є наявність договорів для проходження здобувачами виробничого навчання. Чіткі та зрозумілі правила прийому, що розміщені у відкритому доступі. Правила прийому не містять будь-яких дискримінаційних положень по відношенню до даної програми.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Сайт ТНУ імені В.І.Вернадського потребує оновлення в контексті зручного інтерфейсу щодо пошуку інформації. Представлені “Відомості про самооцінювання освітньої програми” некоректні за змістом. У документах акредитаційної справи та на (<https://cutt.ly/mu8q84q>) наведено перелік навчальних дисциплін ОП, які відрізнялися від переліку тих, які наведено в ОП 2018р. Рекомендація ретельно підходити до підготовки відомостей для проведення акредитаційної експертизи, забезпечувати коректність внесених даних за критеріями самооцінювання освітньої програми. Аналіз ОП “Готельно-ресторанна справа” (2017, 2018 рр.) засвідчив про неузгодженість та некоректність базових компонентів ОП. Назви окремих освітніх компонентів ОП 2017 року не співпадають з навчальними планами 2017 року (позиція 1.2, дисципліни, що формують спеціальні компетентності). Розділ “Характеристика ОП” 2017 не корелює з метою освітньої програми. Надмірна кількість обов'язкових дисциплін. В ОПП 2017 - 46 обов'язкових ОК, в ОПП - 40 ОК. В обов'язковому та вибірковому блоці деякі дисципліни змістовно дублюються. Обов'язкові компоненти ОП “ГРС” не забезпечують набуття здобувачами спеціальних компетентностей СК 05, СК 06, СК 09, СК 10. Надмірна кількість дисциплін, які формують фахові компетентності дублювання

матеріалу. В ОП 2017 р. освітні компоненти відсутні в НП 2017 р. Не співпадають з назвами і загальною кількістю кредитів практики. Рекомендації агрегувати подібні за змістом дисципліни, розробляти матриці: відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми, відповідності програмних компетентностей вибірковим компонентам освітньої програми, забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми, привести у відповідність назви освітніх компонентів в ОП і НП, визначитися з видами практики і привести їх до відповідності за обсягом кредитів, проаналізувати запропоновані у НП 2017 р. обов'язкові освітні компоненти (п.5) з позицій реалізації спеціальних компетентностей та їх відповідності програмним результатам навчання і внести їх до ОП. У профілі ОП некоректно вказано придатність випускників до працевлаштування. Рекомендація: привести у відповідність до Класифікатора професій ДК 003:2010. Не застосовуються спеціальні програмні продукти. Рекомендація: Переглянути зміст програми ОК 30 "Інформаційні технології в готельно-ресторанній справі" на спроможність забезпечити ПРН 5, ПРН 13. Здобувачі вищої освіти та НПП не використовують можливості академічної мобільності, не беруть участь у міжнародних програмах обміну. Рекомендація: розробити заходи щодо участі у міжнародних проектах, грантах, реалізація яких передбачає двосторонню академічну мобільність. Слабка активність НПП щодо публікації у наукометричних баз Scopus та WoS.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має сформульовані цілі, які відповідають концепції освітньої діяльності Університету (розділ 2 Статуту, <http://www.tnu.edu.ua/statut-universitetu>) орієнтована на формування національних та загальнолюдських цінностей, особистісну орієнтацію освіти, запровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій в освітній процес, інтеграцію української освіти до європейського і світового простору. Нині Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського здійснює розроблення Концепції розвитку Університету на 2020- 2025 р.р. (протокол № 2 від 02.10.2019 р. <https://cutt.ly/1u8wpFS>) та стратегію розвитку Університету (протоколом № 6 від 03.03. 2020 <https://cutt.ly/au8kdTE>). Цілі освітньої програми та програмні результати навчання, як зазначено в відомостях самооцінювання, визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін здобувачів вищої освіти. Водночас, доказів, які потреби зацікавлених сторін та конкретні пропозиції (офіційні листи-звернення) щодо цілей реалізації освітньої програми не представлено. ЕГ виявлено, що освітня програма "Готельно-ресторанна справа", що реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В.І.Вернадського, здебільшого фокусується на економічних аспектах діяльності підприємств, а не на комплексі складових майбутньої діяльності фахівців, які повинні відображати галузь знань 24 «Сфера обслуговування». ОП «Готельно-ресторанна справа» оприлюднена на сайті університету: (<https://cutt.ly/lu8wnOk>). Мета освітньої програми - підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері готельно-ресторанної справи, здатних вирішувати складні, спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі професійної діяльності, що передбачає застосування спеціальних технологій щодо організації і здійснення готельно-ресторанного обслуговування і характеризується комплексністю та інтегративністю умов. Зустріч з в. о. ректора Казаріним В. П., першим проректором Скакун Ю. В., проректором з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку Іщенко Н.А., директором навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Горник В. Г.; гарантом ОП Соколовською І. О. підтвердили відповідність ОП меті освітньої діяльності ЗВО, чітке їх розуміння важливості місця ОП в стратегії та тактиці розвитку ЗВО, зацікавленість в її реалізації. Експертна група зробила висновок, що у цілому освітня програма "Готельно-ресторанна справа" відповідає меті освітньої діяльності Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського, (<https://cutt.ly/fu8wIoX>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Інтерв'ювання роботодавців, здобувачів, представників студентського самоврядування, академічної спільноти підтвердило факт реального інтересу зацікавлених осіб до ОП. Керівництво університету, гарант зазначили, що цілі та програмні результати визначаються з урахуванням їх позицій. При цьому оновлення ОП не врегульовано окремим положенням. Документами, що засвідчують перегляд ОП, її зміни враховуючи пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів відповідно до процедури ТНУ є протоколи кафедри № 2 від 11_18 та № 3 від 12_18, № 6 від

03_2020. За результатами інтерв'ювання гаранта щодо відсутності ОП 2016 р. з'ясовано, що існує дві версії ОП: ОП 2017 року (затверджено лютий 2017); ОП 2018 року (вересень 2018). Це обумовлено кадровими проблемами. У процесі інтерв'ювання здобувачів вищої освіти I-IV року бакалаврату, які навчаються за ОП «Готельно-ресторанна справа» та представників студентської ради з'ясовано, що студенти активно залучаються до процесу обговорення напрямів удосконалення ОП, зокрема змісту дисциплін. Результати опитування здобувачів щодо рівня задоволеності ОП є прозорим (<https://cutt.ly/Iu8w1yV>) У процесі інтерв'ювання роботодавців, що залучені до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, а саме: Псядло Ольга, директор ресторану “Balkan'Sky”; Барановський Олександр, адміністратор ресторану “TennesseeSteakHouse”; Мединська Марина, маркетолог в сфері послуг (ресторан “Gatsby”); Стаднюк Ольга, представник менеджменту ТОВ «БЛЮРИЧ КОРПОРЕЙШН»; Нескоромна Ольга, директор та засновник бази відпочинку «Горка» та мережі дитячих скаутських таборів «Горка» ЕГ з'ясовано, що пропозиції стейкхолдерів враховуються у процесі реалізації ОП. Роботодавці виявили готовність до подальшої співпраці. Представник роботодавців Псядло Ольга, Нескоромна Ольга зазначили про їх пропозицію включення у перелік ОК навчальних дисциплін, які формують у здобувачів комунікативні компетентності. Результатом стало: включення до переліку ОПП дисциплін ОК15 “Професійний та діловий етикет”, ВБ. 2.9 “Методика ведення комерційних переговорів”. Барановський Олександр зазначив, що за його пропозицією включено дисципліну ВБ 2.15 “Барна справа”. Водночас, документального підтвердження (протоколи) врахування саме цих пропозицій ЕГ не надано. Позитивною практикою співпраці зі стейкхолдерами є залучення Мединської Марини до проведення практичних занять з дисципліни ОК 21 “Маркетинг”. Роботодавці підкреслили важливість даної ОП, зацікавленість у подальшій співпраці.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми “Готельно-ресторанна справа”, що реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у ТНУ. імені В.І.Вернадського та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, але без галузевого та регіонального контексту. У матеріалах самоаналізу зазначено, що тенденції розвитку спеціальності встановлювалися шляхом аналізу даних спеціальної фахової літератури у сфері послуг, подібних програм вищих навчальних закладів у деяких Європейських країнах – Франції, Швейцарії, Нідерландів а також інших країн – Лівану, США. Проте, недостатньо обґрунтовано врахування регіонального контексту підготовки фахівців відповідної ОП. Експертній групі не надано фактів, який саме досвід і яким чином враховано при визначенні цілей, основних та вибіркового компонент, програмних результатів навчання.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП затверджена Вченою радою ТНУ. імені В.І.Вернадського від 29.09.2018 р. (протокол №2) Освітня програма розміщена на сайті університету (<https://cutt.ly/vu8eахс>) Зважаючи на те, що стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом МОН України від 04.03.2020 р. № 384., визначені в ОП програмні результати навчання частково відповідають зазначеному стандарту щодо змісту, компетентностей бакалаврів з готельно-ресторанної справи, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Програмні результати навчання, наведені в ОП, в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня – здатність особи розв'язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у певних ситуаціях (<https://cutt.ly/ou8eRQJ>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Освітня програма має сформульовані цілі, які відповідають концепції освітньої діяльності ТНУ імені В.І.Вернадського. Гарантом ОП організуються та проводяться обговорення щодо перегляду ОК із стейкхолдерами, що підтверджується відповідними протоколами. Їх залучено до освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність регіонального контексту під час розробки ОП. У звіті про самоаналіз недостатньо чітко представлена унікальність ОП. Експертній групі не було представлено ОПП за 2016 р. В ОПП 2017 р. як об'єкт вивчення та / або діяльності вказано закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів, що абсолютно не корелює з метою ОП. Фокусування ОП на економічних аспектах діяльності підприємств, а не на комплексі складових майбутньої діяльності фахівців, які повинні відображати специфіку галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Рекомендовано провести критичний аналіз змісту та тематичного наповнення навчальних дисциплін, які формують фахові компетентності майбутніх фахівців спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Доцільно відобразити регіональний контекст ОП Відсутні окремі обов'язкові компоненти, які спрямовані на досягнення ПРН 5, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 15, ПРН16, ПРН 18, ПРН 22, ПРН 23, які передбачають формування вмінь та навичок щодо здатності організовувати технологічний процес із застосування різних видів устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів, удосконалювати діючі на виробництві технологічні операції, здійснювати підбір устаткування та обладнання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Мета освітньої програми ОП «Готельно-ресторанна справа», яка реалізується освітньою діяльністю ТНУ імені В.І.Вернадського сформована правильно, водночас її досягнення ускладнено, оскільки, при формуванні змісту освітньої програми варто надати перевагу освітнім компонентам професійного спрямування. ОПП за 2016 р.- не представлено, в ОПП 2017 р. як об'єкт вивчення та / або діяльності вказано закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів, що абсолютно не корелює з метою ОП.. Фокусування ОП на економічних аспектах діяльності підприємств, а не на комплексі складових майбутньої діяльності фахівців, які повинні відображати специфіку галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Зміст ОП (в частині компонентів ОПП) відповідає спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» частково, оскільки компоненти предметної області спеціальності не забезпечують задекларовані в ОП програмні результати навчання, які є базовими для спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» (ПРН 5, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 15, ПРН16, ПРН 18, ПРН 22, ПРН 23). Тобто в ОП 2017 р. некоректно сформульовано характеристику та основний фокус освітньої програми. Наведені у звіті з самоаналізу відомості щодо відповідності змісту ОП предметній області спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» мають неточності. Виявлення та врахування пропозицій стейкхолдерів (роботодавців, академічної спільноти) на сторінці кафедри у соціальних мережах кафедри та університету практично не висвітлюється.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Експертною групою перевірено навчальний план набору 2016 р, ліцензію у відповідності до рішення МОН України (наказ від 19.12.2016 №1565) і ОП, затверджену Вченою радою ТНУ імені В.І.Вернадського (протокол №10 від 24.02.2017 р.). Освітню програму 2016 р. представлено не було. Встановлено, що загальний обсяг ОП відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОП у кредитах ЄКТС становить 240 кредитів. Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), що формують компетентності: (обов'язкові – 180 кредитів ЄКТС обов'язкові компоненти), за вибором здобувачів вищої освіти – 60 кредитів ЄКТС, відповідно до представленого навчального плану 2016, 2017 і 2018 рр.). У відомостях про самоаналіз (акредитаційна справа ТНУ імені В. І. Вернадського показано 149 кредитів і 60 відповідно), що не співпадає з поданою інформацією у плані).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП 2017 р.є структурованою з точки зору загального часу навчання. ОК, що включено до ОП, не відображають основний фокус ОП. Назви окремих ОК ОП 2017 року не співпадають з НП 2017 року (позиція 1.2, дисципліни, що формують спеціальні компетентності): «Історія економічних вчень» (ОК 6) 4 кред., в НП – «Історія економіки та економічної думки» 4 кред., «Програмування»(ОК 9) 4 кред., а в НП – «Інформатика» 4 кред., «Ціноутворення

готельних послуг»(ОК 12) 4 кред., в НП – «Ціноутворення та цінова політика» 5 кред., «Туризмознавство» (ОК 14) 4 кред., в НП – «Туризмознавство та світовий туризм» 5 кред., «Основи менеджменту» (ОК 20) 4 кред., в НП – «Менеджмент» 4 кред.; «Захист прав споживачів в сфері послуг» (ОК 35), в НП – «Захист прав споживачів» 4 кред. В ОП 2017 р. окремі ОК відсутні в НП 2017 р.: «Організація готельного господарства» (ОК 10) 3 кред., «Стратегія розвитку ресторанного бізнесу» (ОК 11) 6 кред., «Маркетинг» (ОК 13) 4 кред., «Територіальне управління та місцеве самоврядування» (ОК15), 3 кред., «Платіжні системи та послуги» (ОК 24) 4 кред., « Бізнес-планування в сфері послуг» (ОК 25) 3 кред., «Товарознавство» (ОК 27) 3 кред., «Товарознавство продовольчих та непродовольчих товарів» (ОК 30) 3 кред., «Рекреаційні комплекси світу» (ОК 34) 3 кред., «Логістичне забезпечення сфери послуг» (ОК 37), 3 кред., «Санаторно-курортна справа» (ОК 38)3 кред., «Географія релігій і культур» (ОК 40) 4 кред., Інфраструктура підприємництва» (ОК 43) 4 кред. Не відповідають за кількістю кредитів окремі освітні компоненти ОП і НП: «Основи стандартизації, метрології та управління якістю» (ОК 36) 3 кред., а в НП – 4 кред.В ОП на практичну підготовку заявлено 12 кредитів на такі види практики: ОК 44 – 6 кред., ОК 45 – 6 кред., в НП – ознайомлювальна – 1 курс (6 кред.), навчально-виробнича – 2 курс (6 кред.), комплексна за фахом – 3 курс (6 кред.), виробнича – 4 курс (6 кред.), разом 24 кред.У НП 2017 р. є освітні компоненти, які не представлені в ОП: «Бухгалтерський облік» 4 кред., «Економіка підприємства» 5 кред., «Комерційне право» 3 кред., «Професійна етика та етикет» 3 кред., «Дизайн об'єктів та інтер'єрів приміщень закладів готельно-ресторанного господарства» 3 кред., «Кон'юнктура ринку сфери обслуговування» 4 кред. До ПРН, які не можуть бути реалізовані у повному обсязі за рахунок обов'язкових освітніх компонентів належать: ПРН14, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 21, ПРН 22. ПРН7; ПРН19. забезпечуються виключно вибірковими дисциплінами. Виявлено зміну фокуса ОП 2018 порівняно з ОП 2017 р. що не в повній мірі відповідає ОП «Готельно-ресторанна справа». ОК, представлені в ОП 2018 р. також не можуть в повній мірі забезпечити такі ПРН, як: ПРН 10, ПРН11, ПРН15, ПРН18. ОК не у повному обсязі призводять до досягнення програмних результатів навчання для ОП 2017 і 2018 рр. (ПРН14, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22), а програмні результати навчання для (ПРН7, ПРН19) забезпечуються виключно вибірковими дисциплінами, що створює труднощі для їх досягнення.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило, що ОП «Готельно-ресторанна справа» оновлюється і пропозиції стейкхолдерів враховуються шляхом включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що створює додаткові можливості для набуття конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. Разом з тим експертна група, провівши аналіз освітньої програми, встановила, що теоретичний і практичний зміст не в повній мірі відповідає предметній області спеціальності «Готельно-ресторанна справа» (ТНУ: Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук. У стандарті: готельна справа, ресторанна справа, технології продукції ресторанного господарства, інформаційні системи та технологій у сфері готельного та ресторанного бізнесу, економіка готелів і ресторанів, маркетинг, принципи проектування підприємств (закладів) готельного та ресторанного господарства, правове регулювання та забезпечення безпеки споживачів готельних та ресторанних послуг, устаткування підприємств готельного та ресторанного господарства.). В ОП 2017 р. некоректно визначено об'єкти вивчення та діяльності (ТНУ: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів. У стандарті: готельно-ресторанний бізнес, як складова сфери обслуговування, як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання готельних та ресторанних послуг, готельне і ресторанне обслуговування). На момент проходження ліцензування ТНУ стандарту з Готельно-ресторанної справи у 2016 році ще не було, але МОНУ було представлено на обговорення проект стандарту, в якому чітко визначено об'єкт, предмет, методи і цілі. Заявлені ТНУ в ОП цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області(поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук) не співпадають з основним фокусом ОП визначеної для неї спеціальності: формування та розвиток професійної компетентності фахівця в галузі готельно-ресторанної справи, що включає багатofункціональний комплекс теоретичних знань та практичних умінь, метою яких є здатність до вирішення професійних завдань щодо організації і здійснення готельно-ресторанного обслуговування. Представлені в ОП методи, методики та технології не надають в повній мірі реалізувати цілі саме для «Готельно-ресторанної справи», бо відсутні такі важливі з них, як методи обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні). Також, як вже було відмічено у пункті 2, не всі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами. Доцільно переглянути об'єкти, предмети методи і методики дослідження з позиції саме спеціальності «Готельно-ресторанна справа», привести їх у відповідність

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського пропонує зручні та зрозумілі процедури вибору для ЗВО. Перевірено та встановлено, що кількість та різноманітність дисциплін, запропонованих для вибору, є вірною. Процедура, за якою здобувач обирає дисципліну, регламентується Положенням про порядок запису здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін з циклу вільного вибору (вбіркових навчальних дисциплін) (додаток 2 до наказу № 40-ОД від 24.02.2017 р., <https://cutt.ly/zu8e2rg>). Здобувачам вищої освіти забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через вплив його за змістовну частину освітнього компоненту. Після

обговорення з викладачем, останній вносить зміни до робочого навчального плану. Обсяг навчальних дисциплін за вибором становить 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти. Інтерв'ювання ЗВО показало, що в основі системи вибіркового дисциплін лежить колективний вибір кожної окремої студентської групи, що певною мірою не забезпечує саме індивідуальний вибір кожного здобувача вищої освіти, що може негативно впливати на особистісний розвиток ЗВО. Рекомендації: розробити коригувальні дії для актуалізації положення про вільний вибір ЗВО з позицій індивідуалізації і можливості вивчення вибіркового дисциплін в малокомплектних групах.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практика регламентується Положенням про організацію практик здобувачів ТНУ (<https://cutt.ly/fu8rgmo>). ОП і НП спеціальності ГРС передбачає практичну підготовку ЗВО, але враховуючи некоректно подану інформацію в самоаналізі, НП 2016, 2017, 2018 рр., слід відмітити, що види практики та її обсяг в кредитах ЄКТС різняться. Для ОП 2017 р. у п.2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність пунктами 44,45 передбачено 2 види практики (навчальна 6 кред. і виробнича 6 кред.) загальним обсягом 12 кредитів. НП 2016 року, який чомусь затверджений 28.08.2019 р. містить лише виробничу практику на 3-х курсах, починаючи з другого курсу у 4 семестрі 6 кред., третьому - 6 семестр 6 кред і четвертому курсі 8 семестрі 6 кред. Тобто загальний обсяг за 2016 рік -18 кредитів. НП 2017 року, затверджений 19.08.2017 р. містить 4 види практики обсягом 24 кредити: ознайомлювальна - 2 семестр 6 кред, навчально-виробнича - 4 семестр 6 кред., комплексна за фахом - 6 семестр 6 кред., виробнича - 8 семестр 6 кред. НП 2018 р., затверджений 28.08.2018 р. і виправлений на 2019 р. представлений двома видами практики - навчальною у 2 семестрі 6 кред., виробничою - у 4,6,8 семестрах по 6 кред. кожна, загальний обсяг практик 24 кред. Пояснювальних документів, чому такі зміни відбулися не було надано. Інтерв'ювання з завідувачкою практики, підтвердили існування в ТНУ у складі навчально-наукового центра організації освітнього та виховного процесу спеціалізованої служби з організації практики студентів (<https://cutt.ly/ju8rBae>), яка виконує пошук бази практики ЗВО, заключає договори про проходження практик й веде їх облік. Кожна з практик забезпечена Програмою. На початку проходження практики із ЗВО проводиться інструктаж із техніки безпеки та охорони праці на виробництві, про що робиться запис у відповідному журналу реєстрації інструктажу з охорони праці. Здобувачам видаються документи, для проходження практики. По закінченню практики ЗВО протягом тижня складають звіт про її проходження керівнику практики від університету, і отримують оцінку. На запит ЕГ програми практик надані не були. Аналіз звіту про самооцінювання та перевірка підтверджувальних документів: (договорів про проходження практики на виробництвах: ДП «Київський туристський готель «Дружба» ПрАТ «Укрпрофтур» Державне підприємство «САНАТОРІЙ «КОНЧА-ЗАСПА» Державне підприємство України «Міжнародний дитячий центр «Артек» Дитячий скаутський табір «ГОРКА», Молодіжна громадська організація «Молодіжне об'єднання «Скаути Києва», Асоціації вожатих України (Договір № 03/03/20 Від 03.03.20 по 03.03.25), ГО «Клуб Люм'єр», ТОВ «Ресторація «Княжий град» , ТОВ «Карпатія-Резорт», «Т Хотелс», м. Варна, Болгарія (Договір № 02/03/20 від 02.03.20 по 02.03.25); опитування студентів, роботодавців, керівників практик від кафедри дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка відбувається на достатньому рівні та дозволяє здобути компетентності, необхідні у подальшій професійній діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЗВО має власну політику розвитку soft skills для здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 241 “Готельно-ресторанна справа” через співпрацю з роботодавцями. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills. Ці навички формуються під час вивчення нормативних та вибіркового освітніх компонентів: ОК2 “Українська мова (за професійним спрямуванням)”, ОК6 “Іноземна мова”, ОК15 “Професійний та діловий етикет”, ОК29 “Захист прав споживачів” (нормативні); вибіркові: «Фізичне виховання», «Документознавство», «Загальні технології продуктів оздоровчого та профілактичного призначення», «Управління власними фінансами», «Організаційна поведінка» тощо. Роботодавці, відзначали, що саме фахова складова навчання дозволяє здобувачам вищої освіти краще адаптуватися у професійному середовищі. Рівень викладацької майстерності викладачів на предмет застосування сучасних методів навчання підтверджується дипломами про підвищення кваліфікації.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Інформація, отримана експертною групою під час дистанційної експертизи від гаранта освітньої програми, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аналізу НП за 2016, 2017, 2018 рр. дозволяє констатувати, що Таврійський національний університет ім. В.І.Вернадського визначає в цілому обсяг самостійної роботи у здобувачів виходячи з норми, що на самостійну роботу у межах загального бюджету часу, передбаченого на вивчення навчальної дисципліни, має відводитися не менше 50%. Як виключення у НП 2017 р. на дисципліну “Регіональна економіка” з кред.(90 год.) самостійна робота становила 40 год., що відповідає 44,4 %; НП 2018 р. такі дисципліни, як “Інформатика” з кред. (90 год.) - на самостійну роботу передбачено 44 год, що становить 48,9% і “Професійний та діловий етикет”, з кред.(90 год.) відповідно 42 год. і 46,7%.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У Таврійському національному університеті ім. В.І. Вернадського не передбачена підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП за 2017 рік є структурованою з точки зору загального часу навчання (за семестрами / роками навчання). ОП «Готельно-ресторанна справа» оновлюється і пропозиції стейкхолдерів враховуються шляхом включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що створює додаткові можливості для набуття конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. Здобувачам вищої освіти забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через вплив його за змістовну частину освітнього компоненту. ЗВО має власну політику розвитку soft skills для здобувачів Освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 241 “Готельно-ресторанна справа” через співпрацю з роботодавцями. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills.Таврійський національний університет ім. В.І.Вернадського визначає в цілому обсяг самостійної роботи у здобувачів виходячи з норми, що на самостійну роботу у межах загального бюджету часу, передбаченого на вивчення навчальної дисципліни, має відводитися не менше 50%.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ виявила наступні недоліки які суттєво впливають на якість ОП: 1. Обов'язкові освітні компоненти, які включені до ОП 2017, 2018 рр. у сукупності не призводять до досягнення ПР навчання, певні ПР навчання забезпечуються за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача, що є суттєвим недоліком. 2. Наявність можливості формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача лише за блоковим принципом і колективно(групами) відсутність можливості обирати дисципліни, які викладаються на інших ОП, що є недоліком. 3. Відсутність можливості вибору дисциплін в вибірковій частині ОП, які формують соціальні навички в т. ч. (soft skills). Рекомендації проектній групі ОП: 1. Винести дисципліни, що забезпечують ПР навчання за ОП, у нормативний блок. 2. Надати можливість здобувачам вищої освіти обирати дисципліни у вибірковій частині ОП, які формують соціальні навички в т. ч. (soft skills). 3. Враховуючи затвердження професійного стандарту за даною спеціальністю переглянути зміст ОП на відповідність вимогам стандарту. Рекомендації: привести у відповідність назви ОК в ОП і НП, визначитися із заявленими в ОП освітніми компонентами і включити їх до НП, з видами практики і привести їх до відповідності за обсягом кредитів; проаналізувати запропоновані у НП 2017 р. обов'язкові освітні компоненти (п.5) з позицій реалізації спеціальних компетентностей та їх відповідності програмним результатам навчання і внести їх до ОП. ; проаналізувати обов'язкові спеціальні дисципліни і розглянути їх у змістовому наповненні з позицій реалізації програмних результатів навчання (“Охорона праці, техніка та протипожежна безпека” ПРН14, на розсуд робочої групи зі спеціальності, ПРН 18 “Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства” тощо; виключити з блоку вибіркових дисциплін і перенести до обов'язкових спеціальних дисциплін такі:“Барна справа” 4 кред., “Етнічні кухні”4 кред. Обґрунтувати доцільність зміни фокусу ОП і такої кількості освітніх компонентів. Додати до переліку освітніх компонентів такі, що дозволяють реалізувати ПРН10,ПРН11, ПРН15, ПРН18.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За змістом та структурою ОП, в цілому, відповідає встановленим вимогам, проте обов'язкові освітні компоненти, які включені до ОП у сукупності не призводять до досягнення ПР навчання, певні ПР навчання забезпечуються суто за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача, що є суттєвим недоліком. Дисципліни, що пропонуються на вибір, практично дублюють одна одну.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до ТНУ затверджені за рішенням Вченої ради ТНУ 20.12.2019, а також змінені та доповнені за рішенням Вченої ради ТНУ 18.05.20 та 05.06.20. Правила прийому розміщені у відповідному розділі на сайті ТНУ (<https://cutt.ly/Fu8taOP>) і є чіткими та зрозумілими. Для здобуття освіти за ступенем бакалавра на ОП «Готельно-ресторанна справа» приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Правила прийому до ТНУ не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Процес прийому на навчання до Таврійського національного університету регламентується Правилами прийому (<https://cutt.ly/Fu8taOP>), а також Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ (<https://cutt.ly/su8tDMo>). Під час прийому на навчання на конкурсній основі абітурієнт повинен надати відповідний сертифікат із результатами зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО). Перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних іспитів, творчих конкурсів) наведено в Додатку 4.1 Правил прийому. Відповідно до цього додатку, абітурієнти на базі повної освіти мають надати приймальної комісії сертифікат ЗНО з такими предметами: українська мова та література; історія України; географія або іноземна мова. Усі предмети враховуються ЗВО за коефіцієнтом 0,3, а вага атестату про повну загальну середню освіту складає 0,1. Предмети ЗНО, що визначені закладом для вступу на ОП «Готельно-ресторанна справа». Для абітурієнтів, які вступають до ТНУ на основі ОКР «молодший спеціаліст» передбачено фахове вступне випробування, а зарахування відбувається на старші курси або на перший курс (зі скороченим строком навчання). Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського є внутрішньо переміщеним закладом вищої освіти. Слід зауважити, що одною з особливостей ЗВО є здійснення прийому на навчання осіб з тимчасово окупованих територій України за програмами «Крим – Україна» і «Донбас – Україна». Прийом абітурієнтів за цією програмою відбувається у відповідних освітніх центрах «Крим – Україна» і «Донбас – Україна». Вступ проходить за спрощеною процедурою, а саме без складання ЗНО, але зі складанням іспитів для отримання тимчасової довідки про повну загальну середню освіту (для осіб, які не мають атестату державного зразка), а також складанням вступних іспитів до ЗВО. Питання прийому абітурієнтів до ЗВО за програмами «Донбас – Україна» та «Крим – Україна» регулюються Порядком прийому до Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського для здобуття вищої освіти вступників, які проживають на тимчасово окупованій території України (Додаток 7.1 до Правил прийому) і Порядком прийому для здобуття освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення) (Додаток 7.2 до Правил прийому). Перелік конкурсних предметів для освітніх центрів «Донбас – Україна» та «Крим – Україна» наведено в Додатку 4.2 до Правил прийому і розміщено на сайті ЗВО. Усі документи розміщені та доступні на сайті ЗВО у розділі Правила прийому (<http://tnu.edu.ua/pravila-priiому>). Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа» враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО відображені у Положенні про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського (<https://cutt.ly/bu8t8UY>), а також Правилами прийому (<http://tnu.edu.ua/pravila-priiому>). Визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО практикується здебільшого під час вступу до ТНУ на основі ОКР «молодший спеціаліст». Також слід зауважити, що ТНУ приймає для продовження навчання студентів, які навчалися у закладах, що розташовані на тимчасово окупованих територіях України. Процедура переведення/поновлення відбувається за спрощеною системою згідно Наказу Міністерства освіти і науки №537 від 19.05.16 р «Про затвердження Порядку проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобути на тимчасово окупованій території України». Під час зустрічі зі студентами експерти мали змогу поспілкуватись з одним із студентів, який вступав до ТНУ за допомогою даної процедури. В цілому процес визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО де-факто є працездатним та існує на практиці, але на думку експертної групи потребує конкретної формалізації в окремому положенні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Наразі правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті в ТНУ знаходяться в розробці. Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП «Готельно-ресторанна справа» ще не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Створено чіткі та прозорі Правила прийому до університету. Правила прийому винесені в окремий розділ на сайті ТНУ. В університеті функціонують програми «Донбас – Україна» та «Крим – Україна», а також створені можливості для переведення студентів з тимчасово окупованих територій України. В університеті практикується визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, зокрема, під час вступу на основі ОКР «молодший спеціаліст». Експерти також отримали інформацію про реальні практики визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО під час зустрічей з представниками закладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила визнання результатів неформальної освіти в університеті розробляються, а випадків визнання таких результатів в індивідуальному порядку ще не було. Рекомендується розробити типові положення, яке в подальшому буде регламентувати визнання результатів неформальної освіти в ТНУ. Експертна група також помітила той факт, що ЗВО в переліку конкурсних предметів для абітурієнтів не вказував окремий список предметів для вступу на контрактній основі. Експерти зауважують, що заклад має таку можливість.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи узгодженість ОП із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3, невідповідність підкритерію 3.4, але водночас значні успіхи університету в реалізації механізмів визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, співпрацю з освітніми центрами «Донбас – Україна» та «Крим – Україна», голістичний підхід, відкритість університету, готовність розвиватись, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП відповідає Критерію 3 з недоліками, які не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання реалізуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/su8tDMo>), це – навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовку, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять в ТНУ є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, консультація. (п.6.12.); самостійна робота (п.6.18.). Аналіз РНП дисциплін (<https://cutt.ly/ru8ymdL>) встановив відсутність лабораторних занять, практичні заняття здебільшого представлені як перелік теоретичних питань для обговорення зі студентами. При спілкуванні з викладачами було встановлено, що вони враховують творчий потенціал студента, заохочують їх до самостійної роботи. За результатами інтерв'ювання здобувачів вищої освіти I-IV року бакалаврату, які навчаються за спеціальністю «241 Готельно-ресторанна справа» та представниками студентської ради ТНУ з'ясовано форми та методи навчання і викладання переважно задовольняють їх освітні потреби. Здобувачі вищої освіти зазначили, що форми та методи навчання і викладання у цілому узгоджуються із студентоцентрованим підходом та принципами академічної свободи щодо процедури формування індивідуального навчального плану здобувачів (<https://cutt.ly/gu8ybq9>). Результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності не надані

ЕГ і не оприлюднені. У ТНУ ім. розроблено документи, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів (<https://cutt.ly/Mu8ux85>) та діє положення про порядок запису здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін з циклу вільного вибору (вибіркових навчальних дисциплін) в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського (<https://cutt.ly/6u8ijMb>). Здобувачам вищої освіти пропонують значний за кількістю пул вибіркових дисциплін. У процесі опитування студентів було з'ясовано, що рішення щодо вивчення певної вибіркової дисципліни є колегіальним. Експертна група наголошує про право здобувача вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію, тобто персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, яка формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм здобуття вищої освіти. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі вищої освіти може бути реалізована через індивідуальний план, а не групове (навіть колегіальне) рішення. В освітньому процесі використовується комп'ютерна техніка (ОК 9 "Інформаційні технології"). Нагомисть, спеціальні програмні продукти для ОК 30 "Інформаційні технології в готельно-ресторанній справі" не використовуються. Під час виробничої практики студенти ознайомлюються з майбутньою спеціальністю при виконанні обов'язків на різних посадах. Виробнича практика регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/qu8iZm5>, розділ 12).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

При зустрічі з фокус-групою здобувачів вищої освіти з'ясовано, що для них доступна інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів. Інформація про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання надається здобувачам на початку вивчення дисципліни викладачем. Студенти мають можливість через Chatbot (http://telegram.me/trust_tnu_bot), соціальні мережі (<https://www.facebook.com/groups/133553834030081/>) оперативно комунікувати з представниками ЗВО. У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу (розділ 11), основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни, інші документи і форми навчально-методичного забезпечення дисципліни можуть визначати викладач та кафедра (група забезпечення освітньої програми), виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення дисципліни. Під час ознайомлення з інформацією щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання (<https://cutt.ly/9u8oGYr>) встановлено, що у робочих навчальних програмах дисциплін відсутня інформація щодо того, які теми дисципліни забезпечують оволодіння студентами загальних та фахових компетентностей і досягнення ними програмних результатів. На сайті кафедри (<https://cutt.ly/ou8o8Z2>) не розміщено інформації про ОП "Готельно-ресторанна справа".

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП (<https://cutt.ly/hu8rpj7M>). Можливість поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми забезпечується можливістю для здобувачів брати участь у щорічних міжнародних науково-практичних конференціях "Теоретичні аспекти та практичні проблеми управління, економіки та природокористування в Україні" (<https://cutt.ly/6u8rznO>). Опубліковані тези доповідей ст. Касянчук А.О. (ГРС -31, керівник: Шостак Л.Б. д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та природничих наук, та Ващула К. (науковий керівник Соколовська. На сайті кафедри (<https://cutt.ly/hu8rpj7M>) зазначено, що студенти кафедри, починаючи з III-IV курсів, беруть активну участь у міжнародних наукових студентсько-аспірантських конференціях, у тому числі і за кордоном. Кращі наукові студентські роботи публікуються у щорічних Вісниках університету. Під керівництвом викладачів кафедри до наукової роботи студенти активно проводять дослідницьку діяльність. За останні 2 роки студентами написано і опубліковано понад 270 тез виступів на конференціях, понад 20 наукових статей у збірниках студентських наукових робіт, 12 статей у фахових наукових виданнях у співавторстві з викладачами. ОП з певних освітніх компонент передбачено виконання курсової роботи, що вимагає від студента проведення дослідницької роботи. Науково-педагогічні працівники зазначали, що у межах дисципліни, що викладається, проводять зі студентами як очні і онлайн консультації, що надає можливість враховувати наукові прагнення здобувачів освіти. Стейкхолдери ОП підтвердили, що під час проходження практики здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП мають змогу використовувати отримані матеріали для написання курсових робіт. Експертною групою було проаналізовано тематику курсових робіт з дисципліни «Світове готельне та ресторанне господарство» ОК 28. При цьому з'ясовано, що у розділі 2 ОПП "Готельно-ресторанна справа" курсову роботу як форму підсумкового контролю не передбачено. Експертній групі представлено три курсові роботи - це роботи студ.3 курсу, групи ГРС-31 Котельникової Єлизавети на тему: «Room servise в світових мережах готелів (Братислава)»; Федорцової Д. Ю. на тему: «Міжнародні корпорації закладів ресторанного господарства: майбутнє ресторанного бізнесу»; Вощула К.О. на тему "Стан та проблеми розвитку підприємств санаторно-курортного господарства". Слід зазначити, що тематика затверджена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та природничих наук у 2018 р. (протокол № 1 від 28 серпня 2018 р.). Зважаючи на те, що курсова робота - це самостійне, наукове дослідження студента, є важливою складовою професійної підготовки - тематику курсових робіт доцільно щорічно коригувати з урахуванням набутого досвіду, побажань керівників курсових робіт, з урахуванням творчих прагнень студентів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники оновлюють зміст освіти відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського (<https://cutt.ly/tu8aoKA>), Затверджено рішенням Вченої ради ТНУ від 08 листопада 2018 р. протокол № 3.Зі змінами та доповненнями протокол № 04 від 20 грудня 2019 р.). Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського»; «Методичними рекомендаціями розробки освітньо-професійної програми» (<https://cutt.ly/wu8ab6V>). За результатами інтерв'ювання з'ясовано, що підставою для оновлення ОП можуть виступати: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми, викладачів програми, здобувачів вищої освіти та ради студентського самоврядування, результати оцінювання якості ОП (такі результати можуть бути отримані під час самообстеження ОП, опитувань здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, адміністративних перевірок, внутрішнього і зовнішнього аудиту та інших процедур). Спілкування з науково-педагогічними працівниками дозволило встановити факт оновлення змісту ОП за пропозиціями стейкхолдерів, що підтверджується протоколами зустрічей та безпосередньою зустріччю експертів з роботодавцями (протокол 1 від 10_18, протокол 6 від 03_2020). До надання пропозицій з оновлення ОП також залучають науково-педагогічні працівників інших кафедр, що викладають на ОП “Готельно-ресторанна справа”, є фахівцями в своїх галузях. Викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик. Зокрема, це відвідування різноманітних спеціалізованих заходів, які стосуються навчання здобувачів за освітньою програмою ГРС (участь у фестивалях (<https://korosten.top/den-deruna/> 2018 рік, <https://cutt.ly/Qu8sugW>, <https://korosten.top/den-deruna-2019/> 2019 рік), заходах Міжнародного експозитуму ресторанно-готельного бізнесу і клінінгу (<https://forech.kiev.ua/ru/glavnaya/>) міжнародного форуму. Rail Cargo Business forum (<https://www.facebook.com/groups/582312195565369/>). Конкретні приклади, як відбувається процедура оновлення змісту освіти, які корективи внесені у навчальних планах 2017, 2018, 2019 рр на основі наукових досягнень не представлено (наприклад, протоколи вченої ради університету)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Координація діяльності здійснюється відділом міжнародного співробітництва <http://tnu.edu.ua/miznarodne-spirovbitnictvo>. Вся інформація, що стосується інтернаціоналізації діяльності ЗВО викладені на сайті ТНУ (<http://tnu.edu.ua/miznarodnespirovbitnictvo-novini>). Аналіз процесу навчання, викладання та наукові дослідження пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності ТНУ (<http://tnu.edu.ua/miznarodne-spirovbitnictvolekci>) насамперед реалізовано у залученні іноземних фахівців до разових читань проблемних лекцій (лекція проф. Сін'їти Мурата (Японія), лекція проф. Олени Римон (Ізраїль), лекція представника ООН в Україні Рухмані Четрі, лекція Дмитра Курса, Лекція «Чотири парадокси Ізраїлю», лекції Фулбрайтерів в університетах України, лекція ізраїльського економіста Алекса Магідова. Позитивною практикою інтернаціоналізації діяльності закладу вищої освіти є той факт, що ТНУ в рамках проекту Європейського союзу продовжує роботу “Університет третього віку” (<http://www.tnu.edu.ua/universitet-tretogo-viku>). Партнерами університету є заклади вищої освіти Польщі (Social Sciences Academy, The President Stanislaw Wojciechowski State University of Applied Sciences, College of Theology and Humanities, Collegium Humanum Warsaw Management University) та США (Fort Hays State University, Kansas) (<http://www.tnu.edu.ua/universiteti-partneri>). Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського (ТНУ) спільно зі Smart Academy здійснює набір на міжнародні освітні програми паралельних дипломів з престижними університетами-партнерами в Європі та США. (<http://www.tnu.edu.ua/universiteti-partneri-umovi-vstupu>). Для забезпечення навчання, викладання та проведення наукових досліджень, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, у складі ТНУ функціонує відділ міжнародних зв'язків, діяльність якого на сайті університету не представлено. Фактів залучення здобувачів, які навчаються за ОП “Готельно-ресторанна справа” до програм міжнародної академічної мобільності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Застосування студентоцентрованого підходу до процесу навчання з боку викладачів, задоволеність студентів рівнем викладання дисциплін, про що свідчать результати інтерв'ювання. Навчально-методичні матеріали з дисциплін освітньої програми “Готельно-ресторанна справа” оновлюються за результатами співпраці з роботодавцями, викладачами інших кафедр. Для учасників освітнього процесу доступна інформація щодо освітнього процесу

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Виявлено одноманітність використання методів викладання за різними освітніми компонентами. Рекомендації викладачам активніше впроваджувати різні методи викладання залежно від специфіки дисципліни, (вирішення практично-орієнтованих проблемних ситуацій, кейсів конкретних суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу), комбінувати ефективні технології навчання, що поєднують традиційні методи і прийоми та сучасні інтерактивні методики. Розробити силабуси дисциплін (як узагальнення змісту навчальної дисципліни, які будуть зрозумілим для студента і відображати необхідні складові та їх взаємозв'язок), оприлюднити їх на сторінці кафедри. Доцільним є оприлюднення результатів анкетування здобувачів вищої освіти (наприклад на стор. <https://cutt.ly/1u8sNpe>, де наприклад є посилання <https://cutt.ly/eu8s8oH>) Привести у відповідність до діючого ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського, а саме п.6.20 процедуру перегляду тематики курсових робіт та привести цю форму підсумкового контролю у відповідність П.2.1 ОП (представлені курсові роботи з дисципліни «Світове готельне та ресторанне господарство», для яких формою підсумкового контролю є екзамен). В освітньому процесі не застосовуються спеціальне ліцензоване програмне забезпечення, на кшталт «Парус-готель», «Парус-ресторан», «Fidelio», «Opera», SERVIO HMS, SERVIO HMS POS
Рекомендації: активізувати вирішення проблеми застосування спеціального ліцензованого програмного забезпечення. Під час на зустрічі зі здобувачами ОП та НПП кафедри було виявлено, що вони не беруть участь у програмах міжнародної мобільності, Всеукраїнських та міжнародних конкурсах та проектах, грантових програмах. Рекомендації: активізувати практику академічної мобільності викладачів (стажування, підвищення кваліфікації) та студентів в рамках міжнародних програм.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання, студентоцентроване навчання, практика тощо, сприяють досягненню цілей ОП. У ЗВО забезпечується поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Проте, бажано було б збільшити відсоток студентів, задіяних у наукових дослідженнях кафедри. Потребує покращення міжнародна мобільність здобувачів ВО та викладачів, участь їх у різноманітних міжнародних програмах, конференціях тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих бакалаврами компетентностей, знань, умінь, навичок, способів діяльності, вимогам державних регулюючих документів щодо вищої освіти з кожної спеціальності. Для реалізації контрольних заходів з кожної навчальної дисципліни розроблено робочу навчальну програму, обов'язковою складовою якої є наявність контрольних завдань та критеріїв оцінювання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання ЗВО в ТНУ імені В.І. Вернадського забезпечується низкою нормативних документів, затверджених, оприлюднених та обговорених усіма учасниками освітнього процесу, а саме: «Положення про організацію освітнього процесу» (розділ 7, п.п.7.5 -7.8)(<https://cutt.ly/8u8dT8j>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ВО в ТНУ» (п.4) (<https://cutt.ly/tu8d3un>), «Положення про ЕК» (<http://www.tnu.edu.ua/polozenna-pro-ek-tnu>). Формами підсумкового контролю за ОП «Готельно-ресторанна справа» є екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист звітів з практик. Експертною групою під час дистанційної експертизи перевірено, що здобувачі вищої освіти реалізують академічну свободу, самостійно обирають теми курсових робіт.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на момент реалізації та підготовки відомостей про самооцінювання не був затверджений. Формою атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Готельно-ресторанна справа» визначено комплексний кваліфікаційний екзамен. Гарант ОП на запит ЕГ щодо підсумкової атестації (кваліфікаційний екзамен) представила зразки чотирьох білетів кваліфікаційних екзаменів. Представлені у білетах завдання є теоретичними, що ускладнює у повній мірі об'єктивно оцінити результати навчання та професійну готовність випускників.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведений аналіз «Положення про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського» (<https://cutt.ly/cu8f9pf9>) показав, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вони гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. Спількування зі студентами та представниками студентського самоврядування показало обізнаність здобувачів вищої освіти щодо правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження їх результатів. Так, у випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою студента чи викладача, створюється комісія для приймання іспиту, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач), викладачі відповідної кафедри, представники інституту. Встановлено, що проведення контрольних заходів під час реалізації ОП дотримуються всі учасники освітнього процесу; фактів оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження за участю комісії не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і внутрішня нормативна база, яка стосується академічної доброчесності в ТНУ регламентовані Кодексом академічної доброчесності, який було затверджено рішенням Вченої ради ТНУ від 29.01. 2020 р., а також розміщено на сайті університету (<https://cutt.ly/Zu8fnAD>). Даний Кодекс зрозуміло та прозоро регламентує процеси академічної доброчесності в ЗВО. Одним із заходів контролю за академічною доброчесністю є перевірка наукових робіт на плагіат за допомогою спеціального програмного забезпечення "Unicheck". В наявності такого забезпечення експертна група переконалася за допомогою запиту на додаткову документацію в ЗВО. Таким чином експертна група отримала доступ до договору про співпрацю між ЗВО та ТОВ «Антиплагіат», який у тому числі передбачає доступ до програмного забезпечення для перевірки робіт на плагіат загальним обсягом 35400 сторінок. Під час дистанційної експертизи інтерв'юванням встановлено, що серед студентів такі перевірки проводяться для випускних кваліфікаційних робіт. ЕГ встановлено, що на момент експертизи університетський репозитарій знаходиться в стадії розробки.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою ЗВО є те, що інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів освіти: на початку навчального семестру під час сесії, на першому занятті з дисципліни; через завчасне оприлюднення на сайті ТНУ імені В.І. Вернадського робочих навчальних програм дисциплін. Критерії підсумкової атестації викладені у Положенні про ЕК ТНУ імені В.І. Вернадського (<http://www.tnu.edu.ua/polozenna-pro-ek-tnu>) і у "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ТНУ" (п.4.2) (<https://cutt.ly/tu8fLoi>), "Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ ім. В.І. Вернадського" (п.7.5, п.7.6, додаток б) (<https://cutt.ly/9u8f820>). Здобувачам вищої освіти заочної форми навчання, які допущені до екзаменаційної сесії, деканат інституту завчасно надсилає довідки-виклики встановленого зразка(для інших ОП). Завідувач кафедри та викладачі мають змогу повідомляти здобувачів освіти про зміни в розкладі занять чи про іншу, важливу для реалізації освітнього процесу інформацію (телефоном, електронною поштою, через учбову чат-групу у Viber, Messenger). Проблем з інформуванням здобувачів щодо форм і строків різних видів контролю, про що свідчать результати опитування студентів не виникало. Інформація про дату, час і місце проведення заліків та екзаменів оприлюднюється на інформаційній дошці деканату та дублюється електронною поштою. Сильною стороною ЗВО є наявність програмного продукту для забезпечення реалізації принципів академічної доброчесності та їх дотримання; положень, які регламентують контрольні заходи, види оцінювання ЗВО, академічну доброчесність та інші етичні норми оприлюднено у публічному доступі на офіційній сторінці ЗВО. Проведення контрольних заходів ЗВО відбувається прозоро. Позитивною практикою також є наявність програмного продукту Unicheck для забезпечення норм академічної доброчесності та її дотримання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін, на думку ЕГ, належить відсутність програми кваліфікаційного екзамену зі спеціальності. Рекомендація: долучити в діючі "Положення про організацію освітнього процесу", "Положення про ЕК" або розробити "Положення про проведення підсумкової атестації (можна в іншій інтерпретації ЗВО)", в якому описати загальні вимоги до атестації, етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену та/або вимоги до

змісту випускних кваліфікаційних робіт, організацію діагностики якості підготовки (атестація), критерії оцінювання якості підготовки, методичне забезпечення атестації (програму кваліфікаційного екзамену) відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. До складу екзаменаційної комісії рекомендуємо включати представників роботодавців; провести систематизацію компетентностей, які мають бути перевірені під час кваліфікаційного екзамену зі спеціальності відповідно до вимог освітньо-професійної програми та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (введено в дію 2020/2021 навчального року).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ЗВО напрацьовані технології для реалізації контрольних заходів усіма учасниками освітнього процесу, дотримання принципів академічної доброчесності, недопущення та нівелювання наслідків конфлікту інтересів та здійснюється популяризація академічної доброчесності. Усі документи є у вільному доступі, процедури та норми є зрозумілими. Студенти та НПП ознайомлені з встановленими нормами та реалізують їх на практиці. Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладачі кафедри, що забезпечують реалізацію освітньої програми 241 «Готельно-ресторанна справа» мають відповідну академічну кваліфікацію, займаються науковою діяльністю (<http://tnu.edu.ua/naukova-robota-kafedri-err>). ЕГ зазначає, що таблиця 2. «Зведена інформація про викладачів ОП», що представлена у матеріалах самооцінювання ОП має певні неточності - відсутня інформація про кваліфікацію, стаж науково-педагогічної роботи, структурний підрозділ. Як пояснила гарант ОП це спричинено технічними проблемами. Під час роботи експертної групи гарантом були надані додаткові відомості щодо відсутньої інформації у таблиці 2. Таким чином з'ясовано формальні показники, відповідно перелік пунктів активності викладачів кафедри був розширений. Додатково надано інформацію про підвищення академічної кваліфікації НПП (план-графік підвищення кваліфікації НПП, сертифікати про стажування та свідоцтва про підвищення кваліфікації (у т.ч. міжнародні) Соколовської І.О., Жук В.Г., Бойченко Е.Б., Горбань Г.П., Петровської І.О., Овсяк Ю.В., Мітал О.Г.). ЕГ акцентує, що було представлено сертифікати про підвищення кваліфікації Соколовської І.О., Мітал О.Г., Музики Ю.Д. за програмою «Сучасні світові тенденції в сфері гостинності» (обсяг 1 кредит, період 12.03.2020-17.04 2020), які видано Таврійським національним університетом імені В.І. Вернадського. Результатами навчання є напрями, які відображають фахові аспекти професійно-орієнтованих дисциплін. Зважаючи на те, що професіоналізм НПП визначається високим рівнем розвитку фахового (предметного) рівня, ЕК рекомендує цей процес здійснювати в інших інституціях та організаціях сфери готельного та ресторального бізнесу. Ознайомлення комісії з інформацією про викладачів дозволяє встановити, що не у всіх викладачів наукова активність відповідає напрямкам ОК, які вони забезпечують на ОП. Проте співбесіда з викладацьким складом дозволила констатувати той факт, що викладачі підготували та подали низку статей до журналів, які індексуються в міжнародних базах даних по напрямках ОК, які ті забезпечують. Викладацькому складу кафедри рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників для дисциплін, які є професійно-орієнтованими. Академічна кваліфікація НПП спроможна забезпечити досягнення визначених в ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів у ТНУ імені В.І. Вернадського відбуваються на основі проведення конкурсу. Процедура конкурсу на заміщення посад є прозорою, передбачає оцінку рівня професіоналізму претендентів за критеріями наявності необхідної кваліфікації, наукового ступеня та вченого звання, досвіду і здобутків у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності, що в подальшому дає змогу забезпечити успішну реалізацію освітньої програми. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Цей процес регламентовано Порядком конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних, наукових працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://cutt.ly/mu8gfax>). У Положенні передбачені процедури, направлені на оцінювання рівня професіоналізму претендента на посаду НПП

(п.6). Важливим критерієм конкурсного добору викладачів є публікаційна активність, досвід роботи в ЗВО, а також участь в міжнародних проектах.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ТНУ імені В. І. Вернадського залучає до організації та реалізації освітнього процесу стейкхолдерів. У процесі інтерв'ювання роботодавців (Псядло Ольга, директор ресторану "Balkan'Sky"; Барановський Олександр, адміністратор ресторану "TennesseeSteakHouse"; Мединська Марина, маркетолог в сфері послуг (ресторан "Gatsby"); Стаднюк Ольга, представник менеджменту ТОВ «БЛУРІЧ КОРПОРЕЙШН»; Нескоромна Ольга, директор та засновник бази відпочинку «Горка» та мережі дитячих скаутських таборів «Горка» ЕГ) з'ясовано про їх активну участь у процесі реалізації ОП через надання можливості набувати професійних умінь та навичок через виробничу практику. Під час онлайн-зустрічі з роботодавцями, експертною групою було виявлено їх зацікавленість у проведенні семінарських занять і відкритих лекцій, презентацій, круглих столів за ОП «Готельно-ресторанна справа». Зокрема Псядло Ольга, Нескоромна Ольга зазначили про доцільність включення у перелік ОК навчальних дисциплін, які формують у здобувачів комунікаційні компетентності. Результатом стало включення до переліку освітніх компонентів - дисциплін ОК15 "Професійний та діловий етикет", ВБ. 2.9 "Методика ведення комерційних переговорів". Барановський Олександр зазначив, що за його пропозицією включено дисципліну ВБ 2.15 "Барна справа". Представниками кафедри укладено угоди з роботодавцями для проходження практики із можливістю подальшого працевлаштування (ДП «Київський туристський готель «Дружба» ПрАТ «Укрпрофтур» Договір № 13/02/18 від 13.02.18 по 13.02.21, Державне підприємство «САНАТОРІЙ «КОНЧА-ЗАСПА» Договір № 20/01/20 від 20.01.20 по 20.01.25 Державне підприємство України «Міжнародний дитячий центр «Артек» Договір № 10/04-19 від 10.04.19 по 10.04.22 Дитячий скаутський табір «ГОРКА» Договір № 29/01-19 від 29.01.19 по 29.01.22 Молодіжна громадська організація «Молодіжне об'єднання «Скауты Києва» Договір № 24/05/18 від 24.05.18 по 24.05.21 Асоціації вожатих України Договір № 03/03/20 Від 03.03.20 по 03.03.25 ГО «Клуб Люм'єр» Договір № 14п/17 Від 14.12.17 по 14.12.20 ТОВ «Ресторація «Княжий град» Договір 02 Від 16.01.18 по 16.01.21 ТОВ «Карпатія-Резорт» Договір № 24/05/19 від 24.05.19 по 24.05.22 «Т хотелс» , м. Варна, Болгарія Договір № 02/03/20 від 02.03.20 по 02.03.25).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Як зазначалось у п3, до реалізації освітньої програми активно залучаються професіонали-практики, крім того, кафедра залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців, запрошуючи їх для проведення лекційних і практичних занять та тренінгів. Позитивною практикою співпраці зі стейкхолдерами є залучення Мединської Марини до проведення практичних занять з дисципліни ОК 21 "Маркетинг". У процесі онлайн-зустрічі зі здобувачами вищої освіти підтвердилися факти проведення екскурсій і виїзних занять. Освітній процес частково здійснюється за використання матеріально-технічної бази підприємств партнерів ОП, що підтвердили представники роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ТНУ імені В. І. Вернадського сприяє професійному розвитку викладачів через їх участь у наукових заходах (конференції, семінари, вебінари, круглі столи, виставки). Кафедра економіки, підприємництва та природокористування є третій рік поспіль є організатором міжнародної науково-практичної конференції "Теоретичні аспекти та практичні проблеми управління, економіки та природокористування в Україні". У ТНУ передбачено проходження курсів підвищення кваліфікації або стажування викладачів не рідше одного разу на п'ять років (Положення про підвищення кваліфікації в ТНУ (<https://cutt.ly/1u8gF9c>). ЕГ надано скан-копії документів про підвищення академічної кваліфікації НПП (план-графік підвищення кваліфікації НПП, сертифікати про стажування та свідоцтва про підвищення кваліфікації (у т.ч. міжнародні) Соколовської І.О., Жук В.Г., Бойченко Е.Б., Горбань Г.П., Петровської І.О., Овсяк Ю.В., Мітал О.Г.). У Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського є можливість підвищити кваліфікацію та отримати відповідні сертифікати (<http://tnu.edu.ua/kursi-ridvisenna-kvalifikacii>) за спеціальностями Фінанси, Банківська справа та страхування; Облік і оподаткування; Готельно-ресторанна справа; Менеджмент; Право; Психологія; Комп'ютерна інженерія; Соціальна робота; Фізична терапія, ерготерапія (Курси проводяться за рахунок коштів замовника на підставі договорів із фізичними / юридичними особами. Вартість окремого модуля – 500 грн. Вартість курсу – 2000 грн.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На основі результатів інтерв'ю з викладачами та аналізу чинних документів, встановлено, що розвиток викладацької майстерності здійснюється через проведення відкритих занять, взаємовідвідування з подальшим обговоренням та

розповсюдженням новітнього досвіду для викладання дисциплін ОП. В Університеті діє система матеріального заохочення викладачів за досягнення в науковій діяльності. За зразкове виконання працівниками Університету трудових обов'язків, сумлінне ставлення до роботи та вагомі досягнення в роботі, за досягнення високих результатів у науковій, науково-педагогічній та інноваційній діяльності по підготовці фахівців і за інші досягнення в роботі, застосовуються моральні і матеріальні заохочення: оголошення подяки; нагородження грамотою, преміювання. Позитивною практикою є організація майстер-класів і тренінгів для науково-педагогічних працівників, курси підвищення кваліфікації науково - педагогічних працівників. Науково- педагогічним працівникам за сумлінне виконання обов'язків, вагомий внесок у підготовку студентів, за сприяння зміцнення наукового авторитету Університету виносяться подяки, виплачуються премії.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Науково-педагогічні кадри, які забезпечують підготовку на ОП, мають відповідну академічну кваліфікацію. Викладачі, що залучені до освітнього процесу пройшли як закордонне стажування, так і стажування на території України. ЕГ відмічає залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. ЗВО сприяє професійній майстерності викладачів університету загалом та кафедри економіки, підприємництва та природокористування . Конкурсний відбір викладачів здійснюється прозоро за чітко прописаними процедурами. Система заохочення викладацької майстерності розвинена і включає і включає матеріальне і моральне заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Професійна кваліфікація деяких викладачів не в повній мірі відповідає спеціальності. 241 "Готельно-ресторанна справа". Рекомендовано запланувати підвищення професійної кваліфікації у сфері готельно-ресторанного бізнесу. З метою підвищення академічної кваліфікації активізувати науково-педагогічний персонал до публікації статей у виданнях що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. Під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначати додаткові вимоги до кандидатів щодо наявності публікацій для викладання професійно-орієнтованих дисциплін ОП «Готельно-ресторанна справа». Також рекомендовано заохочувати НПП ОП до академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група підтверджує достовірність представленої ЗВО інформації про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації освітньої програми. В цілому академічна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію ОП, сприяє досягненню визначених ОП цілей та ПРН. Процедура конкурсного добору є прозорою. ЗВО залучає роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації ОП під час проходження студентами практики.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час однієї з зустрічей з використанням технічних засобів відеозв'язку експертна група ознайомилась з матеріально-технічним забезпеченням ОП «Готельно-ресторанна справа» у ТНУ за допомогою презентації, яку підготував гарант ОП. Таким чином експертна група побачила фотографії з лабораторій ресторанного господарства (лабораторія-кухня і лабораторія ресторан-бар), лабораторії індустрії гостинності, лекційної зали, бібліотеки, комп'ютерного класу, одного з гуртожитків та їдальні інституту. Лабораторію ресторанного господарства було обладнано та відкрито нещодавно. За свідченнями гаранта ОП, в лабораторії-кухні одночасно можуть працювати до 15 людей, розділившись на 4 підгрупи. До моменту відкриття цієї лабораторії базою для відпрацювання практичних навичок студентів була інститутська їдальня (на 50 посадкових місць та з повним виробничим циклом). Лабораторії ресторанного господарства було створено на базі колишньої їдальні. Вони оснащені таким ресторанним

устаткуванням, як кухонні плити, слайсер, духовка шафа, холодильник, мікрохвильова піч, гриль, суповарка, мультиварка, посуд, кухарські ножі, кавоварка, ресторанны меблі тощо. В лабораторії індустрії гостинності проходять заняття з відповідних дисциплін, а також з роботодавцями. Вони оснащені додатковими комп'ютерами, які у разі потреби використовуються під час занять. Окремий комп'ютерний клас забезпечується більш сучасними комп'ютерами. Під час занять використовується безкоштовне спеціалізоване програмне забезпечення. Лекційні зали забезпечуються переносними проекторами. В розпорядженні інституту 5 проекторів, 2 з яких знаходяться на кафедрі. Слід зауважити, що інститутська їдальня є одним з місць проходження практики студентами. Гуртожиток університету забезпечує житлом усіх студентів, які цього потребують. Під час дистанційної освіти викладачі за потреби користуються такими безкоштовними сервісами, як Google Classroom або засобами відеоконференцій. Наразі планується введення в експлуатацію системи «Викладач – Студент», яка включає в себе електронні журнали, навчальні плани, освітні матеріали, модулі контролю та інший функціонал, який допомагає університету в організації навчального процесу і реалізації адміністративних функцій. За свідченнями керівництва університету також наявна спортивна зона з усім необхідним обладнанням, яке дозволяє студентам займатись спортом. Бібліотека університету також має необхідні для освітнього процесу інформаційні джерела. Під час однієї з зустрічей експертна група мала змогу поспілкуватись з головним бухгалтером університету та обговорити питання фінансового забезпечення ОП «Готельно-ресторанна справа». Також досліджуючи додатково надані університетом документи, а саме договори між університетом та іншими юридичними особами, експертна група дійшла висновку, що забезпеченість сайту hardware-потужностями є незадовільною. В цілому матеріально-технічне забезпечення університету цілком задовольняє потреби учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ТНУ забезпечується безоплатний доступ до усієї інфраструктури університету, інформаційних ресурсів, необхідних викладачам або студентам у межах освітньої програми. Тим не менш слід зауважити, що під час однієї з зустрічей експертній групі стало відомо про те, що університет лише частково може забезпечити наявність сировини для проведення лабораторних занять, але за свідченнями головного бухгалтера кошти на закупівлі сировини для лабораторних занять виділяються. Також усі студенти ОП «Готельно-ресторанна справа» отримують санітарні книжки, але цей процес відбувається за їх кошти. Під час зустрічей з представниками університету експертна група не отримувала скарг від учасників освітнього процесу, які б стосувалися платного/безоплатного доступу до інфраструктури університету або інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище на ОП «Готельно-ресторанна справа» є безпечним для життя усіх учасників освітнього процесу. Студенти перед кожною практикою проходять інструктажі за участі зав. кафедри, а також безпосередньо роботодавця. Слід зауважити, що усі студенти мають санітарні книжки. Також під час зустрічі зі студентами експертна група переконалася у тому, що студенти задоволені навчанням на ОП та вважають, що усі їх потреби та інтереси реалізовані належним чином.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітньою, організаційною та інформаційною підтримкою студентів здебільшого займається безпосередньо кафедра. Досить велику роль в житті університету відіграє студентське самоврядування. Вони представлені в університеті такими розгалуженими органами, як студентський парламент та студентська директорія. Студентське самоврядування бере участь у наукових радах, процесах вибору дисциплін студентами, допомагають з проведенням опитувань стосовно моніторингу якості вищої освіти, допомагають з оплатою гуртожитків, підтримують студентів у різноманітних питаннях та допомагають штатному психологу, який також виконує консультативну або соціальну функції. Також великою заслугою студентського самоврядування є їх діяльність у медіа-просторі. Перш за все, в месенджері Telegram силами студентського самоврядування активно ведеться сторінка "TNU INFO" (<https://t.me/tnuinfo>), яка є досить інформативною для здобувачів вищої освіти та інших учасників процесу, а також надає можливість студенту поставити питання, запропонувати новину або анонімно звернутися до представників університету через електронну скриньку довіри. Вона реалізована через окремого бота в телеграмі, посилання на якого є в описі каналу. Також студентське самоврядування веде активну діяльність на Youtube та в Instagram. Таким чином ці проекти студентського самоврядування наразі є головним джерелом інформації університету зважаючи на низьку інформативність сайту ТНУ. Слід зауважити про те, що університет активно співпрацює з освітніми центрами «Донбас – Україна» та «Крим – Україна» і завдяки цьому в університеті навчається багато студентів з тимчасово окупованих територій України. На таких студентів звертається особлива увага в контексті соціального і консультативного забезпечення і саме тому на базі психологічної служби ТНУ було утворено центр медіації, який активно працює із студентами. Додатково в університеті працює штатний психолог, яка також надає психологічну підтримку студентам завдяки скриньці довіри, що розміщена в університеті, а також має свій електронний вигляд.

Університет також має свою соціальну політику у питанні харчування студентів. Середня вартість комплексного харчування в столовій за словами представників університету складає близько 40 гривень. Таким чином Таврійський національний університет забезпечує освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачів вищої освіти на ОП «Готельно-ресторанна справа».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В головному корпусі побудований пандус, а також працює ліфт, але технічну відповідність будівлі нормам, які дозволяють особам з інвалідністю та маломобільним групам вільно переміщуватися по території університету, наразі неможливо підтвердити за відсутності відповідного документу від експерта з технічного обстеження будівель та споруд. Також слід зауважити про те, що порядок супроводу або надання допомоги особам з інвалідністю регламентується відповідним положенням, яке розміщене на сайті університету (<https://cutt.ly/5u8hrxH>). Наразі можна сказати про те, що заклад вищої освіти працює над модернізацією умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Університет досить серйозно ставиться до політик і процедур вирішення конфліктних ситуацій. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ (<https://cutt.ly/gu8hfho>), а також Положенням про протидію булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням в Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського (<https://cutt.ly/1u8hm1O>). Слід зауважити, що в розробці останнього Положення активно брали участь представники студентського самоврядування, а також вносили в нього корективи. Наприклад, в останній редакції Положення були додані корективи, які окрім булінгу також регламентують протидію мобінгу. У випадку утворення конфліктних ситуацій студенти зазвичай звертаються на кафедру за допомогою. Натомість здобувачі вищої освіти зазначили, що конфліктні ситуації у процесі навчання за ОП «Готельно-ресторанна справа» відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Відкрито спеціалізовану лабораторію ресторанного господарства. Усі студенти отримують санітарні книжки та проходять інструктажі за участі роботодавців. Здобувачі вищої освіти забезпечені необхідною для навчання матеріально-технічною базою, а також місцями в гуртожитку. Активне студентське самоврядування має широкий спектр обов'язків та проваджує ефективну діяльність в межах університету. Канал в месенджері "TNU INFO" є надзвичайно інформативним для студентів, а також дає змогу звернутися по допомогу до соціальних представників університету за допомогою спеціального бота. Співпраця з освітніми центрами «Донбас – Україна» та «Крим – Україна» є позитивною практикою університету. В університеті запроваджені ефективні механізми протидії булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням. На базі психологічної служби ТНУ створено центр медіації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експертна група просить звернути увагу на те, що лабораторні заняття в лабораторії-кухні не завжди забезпечуються достатньою кількістю сировини у якісному та кількісному сенсі. В університеті немає спеціалізованих лабораторій, які б моделювали готельний номер або стійку реєстрації та давали змогу студентам набувати практичних навичок під час занять, тому рекомендується їх створити. Також рекомендується продовжувати роботу у напрямку модернізації лабораторій ресторанного господарства та лабораторії індустрії гостинності. Hardware-ресурси університету наразі не в змозі забезпечити стабільну роботу сайту університету, що суттєво впливає на якість роботи з ним. Натомість за словами представників університету нове обладнання для сайту вже було закуплено, але ще не встановлено. Також в розробці знаходиться новий сайт університету. Сайт університету має низьку інформативність, інтуїтивно не зрозумілий інтерфейс, а тому не реалізує свою інформаційну функцію в достатній мірі. Цей недолік компенсується роботою Telegram-каналу «TNU INFO». В університеті наразі не створені достатні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами на ОП «Готельно-ресторанна справа». Рекомендується звернутися по консультативну допомогу до громадських організацій осіб з інвалідністю та створити умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами як в університеті, так і безпосередньо на освітній програмі. Мова йде про пандуси, ліфти, спеціальні санвузли, які відповідатимуть нормативним вимогам. Слід звернути увагу і на категорію осіб з проблемами зору. Для них зазвичай передбачаються допомога у навігації університетом, а саме спеціальні покриття на підлозі, поручнях, сходах, таблички із шрифтом Брайля і рифленим контрастним текстом тощо. Після створення

таких умов рекомендується звернутися до експерта з технічного обстеження будівель та споруд, який може документально підтвердити наявність умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами в університеті. Рекомендується підвищити поінформованість серед студентів та працівників університету щодо заходів протидії булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 7.2, 7.3, 7.4 та 7.6. Підкритерій 7.1 є досить містким та оцінюється експертною групою, як такий, що має несуттєві недоліки. Слід зазначити, що на думку експертної групи ОП «Готельно-ресторанна справа» поки що майже не відповідає вимогам підкритерію 7.5. Враховуючи різну вагомість підкритеріїв, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів та їх контексту ОП «Готельно-ресторанна справа» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, які не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ встановлено, що механізм розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського» (розділ 4 Рівні та ступені вищої освіти. Освітні програми); «Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення освітньо-професійної програми» і «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/Uu8lehb>). Цей процес здійснюється проектною групою, до складу якої входять провідні науково-педагогічні працівники кафедри економіки, підприємництва та природокористування із залученням ЗВО і роботодавців. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради університету за результатами розгляду та вводиться в дію наказом ректора. Моніторинг освітньої програми та її компонентів здійснюється шляхом періодичного опитування (у тому числі анонімного) здобувачів вищої освіти, викладачів, роботодавців та інших зацікавлених сторін, аналізу результатів опитування із формування висновків і пропозицій щодо необхідності внесення змін або перегляду освітньої програми. Моніторинг освітньої програми проводиться не рідше одного разу на рік. При спілкуванні у фокус-групах згідно з програмою відзначено, що моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм з «Готельно-ресторанної справи» відбувається з метою встановлення відповідності її структури та змісту до змін вимог законодавчої та нормативної бази, що регулює якість освіти, вимоги ринку праці до якості фахівців, сформованості загальних та професійних компетентностей, а також освітніх потреб здобувачів вищої освіти та суспільства. В університеті публічність інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації забезпечується шляхом розміщення у вільному доступі на сайті університету, кафедри, ТНУ ім. В. І. Вернадського, але сайт не структурований і важко знайти необхідний контент (<http://www.tnu.edu.ua/informacia-pro-kafedru-erp>). Підтвердженням щорічного перегляду ОП є представлені Освітні програми за 2017, 2018 рр., до яких щорічно вносилися зміни як в частині всіх компонентів, так і цілей, предметної області і програмних результатів навчання. На випусковій кафедрі налічуються 6 різних за сферою діяльності ОП бакалаврського рівня і 5 ОП магістерського рівня, що створює певні труднощі, як для НПП, так і ЗВО.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До процесу перегляду (удосконалення) ОП в ТНУ ім. В.І. Вернадського залучались здобувачі вищої освіти особисто та через представників органів студентського самоврядування шляхом участі у проведенні опитування ЗВО. Під час зустрічей із ЗВО було встановлено, що викладачі кафедр проводять їх опитування щодо якості викладання дисциплін кафедр та організації навчального процесу, а також задоволеності їх рівнем практичних навиків під час навчання на ОП. Разом з тим механізм залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як рівноправних партнерів потребує вдосконалення. Студенти та представники студентського самоврядування у бесіді із експертною групою не змогли назвати запропоновані та реалізовані зміни до ОП. Надані посилання у протоколах засідання робочої групи з ОП «Готельно-ресторанна справа» в повній мірі не відображають участі студентів у розгляді ОП та внесенні ними пропозицій (у складі робочої групи студенти є, але відсутня детальна інформація з переліком конкретних пропозицій) (протокол № 2 від 14.11.2018 р., протокол №3 від 18.12.2018 р.), бо відсутні додатки до них. Процедура описана у підрозділі 4.5.3. Положення про організацію освітнього процесу, але відсутня інформація у який спосіб проводиться анонімне анкетування і як

обробляються анкети. Не надано зразка анкети. Рекомендації: Поширити інформацію серед ЗВО про важливість їх участі в обговоренні ОП. Закладу вищої освіти відпрацювати процедуру отримання зауваження і пропозиції, їх ретельної обробки з наступним внесенням корективів до ОП. Обов'язково оприлюднювати на сайті кафедри і університету пропозиції та зауваження пропоновані стейкхолдерами.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Відгук-рецензія, отримана від роботодавця Григор'євої М.О. (керівника кафе-бару "Тенесі"), не містить конкретних рекомендацій чи зауважень, не інформує про дату складання відгуку, відповідно носить виключно формальний характер. Хоча під час зустрічі із роботодавцями було встановлено, що на їх думку звертали увагу при розробці та вдосконаленні ОП. Рекомендовано акцентувати їх увагу на важливості отримання чітких, конкретних зауважень, рекомендацій та побажань. Проектна група ОП і в більшій мірі гарант спеціальності "Готельно-ресторанна справа" активно бере участь у консультаціях з роботодавцями з приводу необхідності включення чи виключення освітніх компонентів варіативної частини (за вибором студента). Про що одноставно підтвердили роботодавці під час дистанційної зустрічі. За рекомендаціями роботодавців враховуються пропозиції щодо посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Під час інтерв'ювання роботодавці виявили свою зацікавленість в їх залученні до процесу удосконалення ОП. Разом з тим ЕГ відзначає, що дана практика потребує подальшого розвитку та удосконалення існуючого механізму залучення стейкхолдерів до процедур перегляду ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановлено, що процес збирання та оцінки інформації щодо кар'єрного шляху випускників та траєкторій їх працевлаштування для ОП "Готельно-ресторанна справа" не здійснювався, оскільки перший набір здобувачів вищої освіти за ОП «Готельно-ресторанна справа» був у 2016 році, випуск ЗВО за першим (бакалаврським) рівнем буде лише у червні 2020 року. Хоча кафедра має певний досвід за іншими освітніми програмами. Під час спілкування із ЗВО було встановлено, що студенти старших курсів мають можливість поєднувати навчання та роботу за спеціальністю з метою набуття практичних навичок.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ТНУ ім. В.І. Вернадського сприяє вчасному реагуванню на виявлені недоліки в освітній програмі «Готельно-ресторанна справа». Зокрема, у зв'язку з прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ №384 від 04.03.2020 р.) було переглянуто ОП «Готельно-ресторанна справа» і розроблено програму дій для приведення у відповідність до вказаного стандарту компетентностей та програмних результатів навчання (протокол засідання робочої групи з ОП "Готельно-ресторанна справа"№6 від 10.03.2020 р.).Програма дій не була представлена. Під час інтерв'ювання у фокус-групах ЕГ встановлено, що ЗВО реагує на недоліки, так головний бухгалтер підтвердив закупівлю більш потужного сервера для вдосконалення Сайту ТНУ, для ОП "Готельно-ресторанна справа" про відкриття нової лабораторії та її оснащення сучасним обладнанням для проведення лабораторних занять з дисциплін технологічного спрямування наголосили гарант ОП і ЗВО, розширено бази практики за рахунок закордонних підприємств ("Т хотелс" м. Варна, Болгарія).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки акредитація ОП «Готельно-ресторанна справа» є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, немає. Проте ЕГ перевірено зауваження щодо незначної кількості тематичних стажувань викладачів. НПП кафедри брали участь у підвищенні кваліфікації за програмою «Сучасні світові тенденції в сфері індустрії гостинності» (<https://cutt.ly/Lu8jiRG>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ під час дослідження матеріалів самоаналізу, спілкування у фокус-групах встановлено, що учасники академічної спільноти ТНУ ім. В.І. Вернадського залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості освітньо-

професійної програми «Готельно-ресторанна справа» шляхом проведення опитувань щодо актуальних проблем ОП. Результати обговорюють на засіданнях робочих груп ОП, кафедр, вчених рад факультетів, університету. Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості ОП є самоаналіз освітньої програми. Гарант ОП з робочою групою робить аналіз та вносить відповідні зміни в програму, які подає на розгляд Вченої ради університету відповідно до діючого положення. За результатами моніторингу складають аналітичний звіт. Про результати моніторингу повідомляється Вчена рада університету. Зі слів НПП встановлено, що думка викладацького складу враховується, проте документальних фактів на підтвердження цього не надано.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами та позитивними практиками у контексті Критерію 8 є: в ТНУ ім. В.І.Вернадського розроблена, затверджена та функціонує нормативно-правова база системи забезпечення якості вищої освіти, яка забезпечує якість ОП; наявна практика залучення здобувачів та роботодавців до перегляду ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатньою є участь стейкхолдерів при розробці освітньої програми, що є слабкою практикою. Відсутність чітко сформульованих підходів до їх участі у даному процесі, частково пояснюється пасивною позицією ЗВО, нерозумінням важливості реальної, а не формальної участі стейкхолдерів у розробці ОП. Слабка дієвість практики залучення здобувачів та роботодавців до процедур перегляду та удосконалення ОП. Рекомендовано: удосконалити відповідні положення, що регламентують роботу над створенням освітньої програми, що передбачатиме більш комплексне залучення усіх груп зацікавлених сторін, більш виважене відношення до внесених пропозицій та популяризацію участі стейкхолдерів у даному процесі. Рекомендовано включити до складу робочих груп ОП представників здобувачів вищої освіти та представників роботодавців з метою підвищення їх впливу на якість ОП. Не здійснюється моніторинг працевлаштування студентів, що давало б можливість оцінити затребуваність фахівців, якість здобутої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В ТНУ ім. В.І.Вернадського функціонує внутрішня система забезпечення якості та визначена взаємодія структурних підрозділів. На думку експертної групи наведені слабкі сторони є результатом недостатнього досвіду в розробці освітньої програми «Готельно-ресторанна справа». Разом з тим, проведені відповідно до програми, зустрічі показують готовність усіх зацікавлених сторін удосконалювати ОП згідно із рекомендаціями ЕГ і вимогами нового стандарту. ОП «Готельно-ресторанна справа» в контексті Критерію 8 в значній мірі відповідає вимогам.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ТНУ сформовані чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Такими документами є Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ, Положення про експертну комісію ТНУ, Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників та ін. Вони оприлюднені на офіційному сайті інституту (<https://cutt.ly/Ou8jR13>, а також <https://cutt.ly/Ru8jJMM>). Також в ТНУ розроблено Кодекс академічної доброчесності, Положення про протидію булінгу, мобінгу і сексуальним домаганням, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ВО, Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю з іспиту чи заліку, які доступні за посиланнями вище. В цілому під час реалізації ОП «Готельно-ресторанна справа», ці правила та процедури дотримуються, на сайті також працює пошук за ключовими словами, що полегшує роботу з ним. Недоліком є відсутність процедури визнання результатів навчання, які отримані здобувачами у системі неформальної освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми для громадського обговорення за словами гаранта ОП не оприлюднювався на сайті. Натомість під час зустрічі експертів із зовнішніми стейкхолдерами експертна група дійшла висновку, що гарант ОП активно і завзято комунікує з роботодавцями і збирає зауваження та пропозиції стосовно ОП. Про це також говорить певна узгодженість такої інформації між різними фокус-групами.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті університету розміщена достовірна інформація про освітню програму «Готельно-ресторанна справа». Обсяг цієї інформації відповідає рівню, який є достатнім для інформування різних груп стейкхолдерів та суспільства. Тим не менш, слід зауважити, що сайт університету на думку експертної групи не є інтуїтивно зрозумілим та потребує повної переробки. Структура сайту та розміщена на ньому інформація є майже несистемною та невпорядкованою. Сайт університету є нестабільним і має низьку інформативність безпосередньо для здобувачів вищої освіти, що компенсується наявністю додаткових каналів інформації, таких як телеграм канал TNU INFO (<https://t.me/tnuinfo>), профіль в Instagram (https://www.instagram.com/taurida_national_university) та інших соц. мережах.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Досить розрізнена нормативна база розміщена на сайті ТНУ. Працездатний пошук по сайту. Використання додаткових каналів інформації є дуже позитивною практикою на рівні університету. Гарант освітньої програми безпосередньо спілкується із зовнішніми стейкхолдерами та отримує від них актуальну інформацію, пропозиції та зауваження до ОП «Готельно-ресторанна справа».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Структура сайту та розміщена на ньому інформація є майже несистемною та невпорядкованою. Сайт університету є нестабільним і має низьку інформативність безпосередньо для здобувачів вищої освіти. Рекомендується повне переосмислення та переробка сайту ТНУ. Проект ОП досі не розміщувався на сайті з метою публічного обговорення і отримання фідбеку. Рекомендується створення електронної форми для подання пропозицій та зауважень щодо поліпшення освітніх програм на сайті ТНУ. Також важливим моментом є те, що підсумки такого обговорення також повинні висвітлюватись на сайті університету, незалежно від результатів врахування пропозицій для поліпшення конкретної ОП. Університету бажано бути більш публічним в контексті проектування та розробки освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритерієм 9.1, а також певну узгодженість за критерієм 9.3. До того ж, враховуючи наявність певних позитивних практик у контексті підкритерію 9.3, відкритість університету, готовність до змін та розвитку, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Перспективи розвитку ОП "Готельно-ресторанна справа" відповідають Статуту університету, а саме п.2 "Концепція освітньої діяльності".

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Тематика курсових робіт.pdf</i>	yOhg9fUzaAsOFFFoOIh2f6lFos2m4QzfjY3vt91cbUI=
Додаток	<i>Графік ПК ТНУ 2019 2020 (1).pdf</i>	FWMx4Bs7JgQYrLDijAvkkMJY4sZMUaLHGOrhSwrYdgc=
Додаток	<i>ОПП ГРС 2017.pdf</i>	zkwHHVwLJPB+tcGU61DM/x3p3tQd4lb8qpsKT/cfqnk=
Додаток	<i>Навч. план ГРС 2017.pdf</i>	NXjHNVgkgRfaMovymC5m11nxxwRV3UIGjNLI6ngJ7rs=
Додаток	<i>Навч. план ГРС 2016 (1).pdf</i>	

		Q8rgui5KbIPWhGe7I+aGWJc5NogvZWPTErzQThj W5aU=
Додаток	<i>Навч. план ГПС 2018 (1).pdf</i>	kkmindWDMT+An2jofRFEYlqITK7qIjbTwyamARL ZKI=
Додаток	<i>Підкритерій 2.2 до звіту.pdf</i> <i>розширений аналіз.pdf</i>	ae1UX4ofgUni2iYV7mESRE1RaWJREFuZtlHT6fBm +Mo=
Додаток	<i>Приклад білету</i> <i>кваліфікаційного екзамену .pdf</i>	Ou4L2R7gSu8/GFyJrQWKdu6K9p9A4Dkkt1qaTnlZk EE=
Додаток	<i>Бази практики ОП ГПС.pdf</i>	fMuLvicX4eOkq6P2aGE5pPYgjaC2LumGUFqQQ+rB VQE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бойко Маргарита Григорівна

Члени експертної групи

Капліна Тетяна Вікторівна

Пелехович Володимир Вікторович